

เฉลย ปัญหาวิชาเบญจศิลป์-เบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี

๑. องค์แห่งศีลอย่างหนึ่งๆ เรียกว่าอะไร ?

ก. วิรัติ **ข. ลีลาขบถ** ค. เบญจศีล ง. เบญจธรรม

๒. ความละเว้นตามขอรหัส คืออะไร ?

ก. วิรัติ **ข. เจตนา** ค. อุโบสถ ง. กัลยาณธรรม

๓. นักเรียนไม่ยอมผิดศีล เพราะการถือปฏิบัติวัตรซึ่งว่ามีวิริตติด้วยอำนาจในข้อใด ?

ก. สัมปตตวิริติ **ข. สมาทานวิริติ** ค. สมัจเฉทวิริติ ง. ถูกทุกข้อ

๔. ลีลาขบถที่ปรากฏในเบญจศีล หมายถึงข้อใด ?

ก. ขอรหัสของศีลแต่ละข้อ **ข. องค์ของศีลอย่างหนึ่ง ๆ**

ค. ขอบเขตของการรับศีล ง. การสมาทานศีลแต่ละข้อ

๕. ขอดีกลาวใดถูกต้อง ?

ก. ละเว้นจากวัตถุอันพึงถึงเขา คือ สมาทานวิริติ

ข. ละเว้นด้วยการถือ คือ สัมปตตวิริติ

ค. ละเว้นด้วยตัดขาด คือ สมุจเฉทวิริติ

ง. ละเว้นด้วยถือ คือ สมุจเฉทวิริติ

๖. โกรธผู้อื่นมีโอกาสหาหรือทำร้ายเขาได้ แต่ไม่ทำ เพราะเห็นว่าไม่ควร เหตุผลเช่นนี้จัดเป็นวิริติข้อใด ?

ก. **สัมปตตวิริติ** ข. สมาทานวิริติ

ค. สมุจเฉทวิริติ ง. จัดเป็นวิริติไม่ได้

๗. วิริติในข้อใดเป็นของพระอรหันต์ ?

ก. สัมปตตวิริติ **ข. สมาทานวิริติ** **ค. สมัจเฉทวิริติ** ง. ถูกทุกข้อ

๘. ด้วยเพงเมตตาจิตเป็นใหญ่ เป็นเหตุแห่งการบัญญัติศีลข้อใด ?

ก. **ข้อที่ ๑** ข. ข้อที่ ๒ ค. ข้อที่ ๓ ง. ข้อที่ ๔

๙. การฆ่าสัตว์ที่ชื่อว่าตกอยู่ในฐานแห่งความโลภ คือข้อใด

ก. **นาย ก ปลนและฆ่าเจ้าทรัพย์ตาย**

ข. นาย ข โกรธจึงฆ่านาย ค ตาย

ค. นาย ค ฆ่านาย ง เพราะเป็นชู้กับภรรยาตน

ง. ถูกทุกข้อ

๑๐. เมื่อเพงเมตตาจิตเป็นใหญ่ กริยาเช่น ไรที่ห้ามด้วยศีลข้อแรก ?

ก. ฆ่า และ ทำร้ายร่างกาย **ข. ฆ่า และ ทรกรรม**

ค. ฆาตกรรม **ง. ข้อ ค ผิด**

๑๑. ขอรหัสในข้อใด มุ่งเฉพาะสัตว์เดียรฉาน ?

ก. **ทรกรรม** ข. ทำร้ายร่างกาย

ค. ทำร้ายและทรกรรม ง. ถูกทุกข้อ

๑๒. “ อทินนาทานา เวรมณี ” บัญญัติขึ้นเพื่ออะไร ?

ก. **ให้รู้จักใช้สติ** ข. ให้มีเมตตาต่อกัน

ค. ให้เลี้ยงชีวิตในทางที่ชอบ

ง. ให้ทุกคนเคารพในสิทธิมนุษยชนต่อกัน

๑๓. กริยาเช่นไร จัดเป็นโจรกรรม ?

ก. **ลัก ฉก กรรโชก** ข. ลัก สมโจร ปอกลอก

ค. ปลน ปอกลอก ผลาญ ง. ปอกลอก รับสินบน ผลาญ

๑๔. ยืมของของผู้อื่นใช้แล้วถือเอาเป็นของตนเสีย ไม่สงคืนจัดว่าผิด ศีลในอาการเช่นไร ?

ก. สมโจร **ข. โจรกรรม**

ค. ฉายาโจรกรรม ง. อนุโลมโจรกรรม

๑๕. ขอดีกลาวใด ไม่ถูกต้อง ?

ก. ลัก ฉก ตู จัดเป็นโจรกรรม

ข. สมโจร ปอกลอก จัดเป็นอนุโลมโจรกรรม

ค. ผลาญ และหีบฉวย จัดเป็นอนุโลมโจรกรรม

ง. ลวง ปลอม รับสินบน จัดเป็นอนุโลมโจรกรรม

๑๖. เป็นใจรับซื้อสิ่งของที่ผู้อื่นทำโจรกรรม แล้วขายต่อเป็นความเลียง ซื้พอนุโลมโจรกรรมในข้อใด ?

ก. **สมโจร** ข. ปอกลอก ค. รับสินบน ง. หีบฉวย

๑๗. กริยาที่ทำทรัพย์พัสดุของผู้อื่นให้สูญ และเป็นสินไซตกอยู่แก่ตน ชื่อว่า ...?

ก. ยักยอก ข. โจรกรรม **ค. ฉายาโจรกรรม** ง. อนุโลมโจรกรรม

๑๘. กริยาที่ทำในเวลาสัจ คนแอบเขาไปในเรือนเขา และหีบฉวย สิ่งของ ๆ เขาเป็นอาการในข้อใด ?

ก. ตัดของ **ข. ยองเบา** ค. ลักลอบ ง. เบียดบัง

๑๙. ขอดีมีความหมายตรงกับกริยาปฏิบัติตามศีลข้อที่ ๓

ก. ตาตอตา ฟนตอพน **ข. รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี**

ค. คำสัตย์เป็นวาจาที่ไม่ตาย **ง. ของของใคร ใครก็รักก็หวง**

๒๐. เว้นจากประพจน์ผิดในกามทั้งหลาย คำว่า “ กาม ” ไต่แกอะไร ?

ก. วัตถุกาม **ข. กิเลสกาม**

ค. กิเลสกามและวัตถุกาม **ง. กริยาที่รักใคร่กันในทางประเวณี**

๒๑. ความแตกราวในหมู่มนุษย์ ไม่ไว้วางใจกันและกัน ป้องกันได้ด้วย ศีลข้อใด

ก. มุสาวาทา เวรมณี **ข. อทินนาทานา เวรมณี**

ค. ปาณาติปาตา เวรมณี **ง. กามเมสุ มิฉฉาจารย์ เวรมณี**

๒๒. ภิกษุณีหรือแมชี จัดเป็นหญิงต้องห้ามในข้อใด ?

ก. จารีตห้าม **ข. หญิงอันธรรมนิยมรักษา**

ค. หญิงอันกระกุลรักษา ง. ถูกทุกข้อ

๒๓. พุทธเช่นไรเรียกว่าอนุโลมมุสา ?

ก. ทำเลส **ข. มารยา** **ค. สับปลับ** ง. ทนสาบาน

๒๔. พุทธเช่นไรจัดเป็นยถาสัญญา ?

ก. ถ้อยคำที่ไซกันตามธรรมนิยม

ข. วาจาที่พูดด้วยสำคัญว่าไม่เปนมุสา

ค. เรื่องเปรียบเทียบเพื่อให้ได้ใจความสุภาพ

ง. ทำสัญญาแก่กันว่าจะทำเช่นนั้นไม่บิดพลิ้ว

๒๕. อวดรูวิชาคงกระพัน ฟนไม่เขายิงไม่ออก เพื่อให้คนหลงเชื่อและ นิยมตนเปนมุสาประเภทใด ?

ก. มารยา **ข. ทำเลส** ค. เสริมความ **ง. ทำเลห กระเทห**

๒๖. ปฏิสสวะจัดเป็นขอรหัสในศีลข้อที่ ๔ ด้วย ข้อใด ไม่จัด

เป็นลักษณะ ของปฏิสสวะ ?

ก. คีนคำ **ข. ไหวหาว** ค. เสียสัตย์ ง. ผิดสัญญา

๒๗. สุราและเมรัย ไต่ชื่อว่าน้ำเมา น้ำเช่นไรไต่ชื่อว่าเมรัย ?

ก. น้ำอะไรก็ได้ที่ดื่มแล้วเมา **ข. น้ำเมาที่เขากลับเพื่อให้เขมขน**

ค. น้ำเมาที่เปนแต่เพียงของตอง ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. โทษแห่งการตีมน้ำเมา ตำราแสดงไวเท่าไร ?

ก. ๓ สถาน ข. ๔ สถาน ค. ๕ สถาน ง. ๖ สถาน

๒๙. ขอดี ไม่ใช่โทษ ของการตีมน้ำเมา ?

ก. กอวิบาท ข. เกิดโรค

ค. เสียชื่อเสียง ง. ไม่รักษาทรัพย์สินสมบัติ

๓๐. ความหมายของเมตตาทิฎกตองคือ ?

ก. คิดปรารถนาให้เขาเป็นสุข

ข. คิดปรารถนาให้เขาพ้นทุกข์

ค. รู้สึกหวั่นใจเมื่อคนประสบทุกข์

ง. รู้สึกปลื้มใจเมื่อเพื่อนประสบสุข

๓๑. กัลยาณธรรมคู่กับศีลข้อที่ ๒ คือ ?

ก. เมตตา กรุณา ข. สัมมาอหิสะ

ค. สัมมาอาชีวะ ง. สามสังวร

๓๒. ผู้ที่ทำหน้าที่ของตนด้วยอุสาหะ ที่เต็มใจจัดว่า ?

ก. ประพฤติเป็นธรรมในกิจการ ข. ประพฤติเป็นธรรมในบุคคล

ค. ประพฤติเป็นธรรมในวัตถุ ง. ถูกทุกข้อ

๓๓. ขอดีจัดว่าประพฤติเป็นธรรมในวัตถุ ?

ก. ชายของด้วยความขยันและเอาใจใส่

ข. พอคามากขายของเกินราคา แกคนที่ไม่รูราคา

ค. ชายของแก่ใครก็ตามจะขายตามราคาที่กำหนด

ง. ชายของแท้หรือเทียมก็ขายไปตามความเป็นจริง

๓๔. ความสำรวมในกามขอดี กล่าวใดถูกต้อง ?

ก. สหามสันโดษเป็นคุณระดับหญิง

ข. ปติวัตร เป็นคุณระดับชาย

ค. เทียวชุกชนเทียวหญิงแพศยา จัดเป็น กามสมุจฉาจาร

ง. มีภรรยาหลายคน ตั้งใจเลี้ยงดูเป็นภรรยา ไม่เทียวอภิมภิมกับหญิง อื่นจัดเป็นสหามสันโดษ

๓๕. อาการในขอดี ไม่ใช่ความมีสัตย์ ?

ก. อดทน ข. ซื่อตรง ค. สวามิภักดิ์ ง. เทียงธรรม

๓๖. คุณธรรมอะไร ที่ทำให้ผู้มีศีลข้อที่ ๓ บริบูรณ์ด้วยคุณสมบัติยิ่งขึ้น

ก. กามสังวร ข. สัมมาอาชีวะ

ค. เมตตา กรุณา ง. สติ สัมปชัญญะ

๓๗. เบญจศีล เบญจธรรม มีความหมายแตกต่างกันอย่างไร ?

ก. เบญจศีลควรปฏิบัติ-เบญจธรรมขอควรเว้น

ข. เบญจศีลควรเว้น-เบญจธรรมควรปฏิบัติ

ค. เบญจศีลคือขอห้ามเด็ดขาด เบญจธรรมขอควรเว้น

ง. เบญจศีลห้ามทางกาย เบญจธรรมห้ามทางวาจา

๓๘. ศีลจะมีได้ด้วยอำนาจของอะไร ?

ก. วิริติ ข. อารธนา

ค. สมาทาน ง. ปลงใจ

๓๙. ผู้เริ่มประพฤติความดี จะต้องถือศีลเป็นหลัก เพราะเป็น ก.

เหตุให้เกิดความสุข ข. หลักของศาสนา

ค. เหตุให้คนไปสวรรค์ ง. เป็นบรรทัดให้คนประพฤติความดี

๔๐. นายชินปลนและฆาเจ้าทรัพย์ตาย จัดว่าผิดศีลข้อ ๑ ในกรณีใด

ก. ฆาสัตว์เพราะความโลภ ข. ฆาสัตว์เพราะความโกรธ

ค. ฆาสัตว์เพราะความหลง ง. ฆาสัตว์เพราะความพยาบาท

๔๑. แม่ทรัพย์ของตนเองก็ทำให้ผิดศีลข้อที่ ๒ ได้ คือกิริยาในขอ ?

ก. ลักลอบ ข. เปียดบัง ค. ตระบัด ง. กรรโชก

๔๒. ขอดีกล่าวใดถูกต้อง ?

ก. ชายอื่นนอกจากสามีเป็นวัตถุต้องห้ามสำหรับหญิงมีสามี

ข. ชายที่จารีตห้ามเป็นวัตถุต้องห้ามสำหรับหญิงมีสามี

ค. ชายที่จารีตห้ามเป็นวัตถุต้องห้ามสำหรับหญิงทั่วไป

ง. หญิงที่จารีตห้ามเป็นวัตถุต้องห้ามสำหรับผู้ชายที่มีภรรยาแล้ว

๔๓. อาศัยข้อมูลที่เป็นจริง แต่พูดตัดข้อความที่ต้องการให้รู้ออกเสีย ให้ เขาเข้าใจเป็นอย่างอื่นเพื่อปกปิดความผิดของตน เรียกว่าอะไร ?

ก. เสริมความ ข. ทำเลศ ค. อำความ ง. มายา

๔๔. อนุโลมมุสาในกิริยาที่พูดด้วยความคะนองวาจา ไม่ตั้งใจให้เขาใจ ผิด เรียกว่า .....?

ก. เสียดแทง ข. สับปลับ ค. สอเสียด ง. ถูกทุกข้อ

๔๕. ทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เคารพนับถืออะไรมากนัก แต่ลงทนายจดหมายว่าด้วยความเคารพอย่างยิ่ง ไม่จัดเป็นมุสาเพราะเป็น .....?

ก. ยถาสัญญา ข. โวหาร ค. ปฏิสสวะ ง. สำคัญผิด

๔๖. โทษแห่งการตีมน้ำเมา ปราภฏในตำรามีกี่สถาน ?

ก. ๓ สถาน ข. ๔ สถาน

ค. ๕ สถาน ง. ๖ สถาน

๔๗. คิณฑเวณเพราะรับศีลมาจากเจ้าอาวาสแล้ว เรียกว่า ...?

ก. สัมปตตวิริติ ข. สมาทานวิริติ

ค. สมุจเฉทวิริติ ง. ถูกทุกข้อ

๔๘. ผู้ที่มีเบญจศีล เบญจธรรม ควรได้ชื่อว่าอะไร จึงจะถูกต้อง ?

ก. กัลยาณชน ข. ปุถุชน

ค. สามีญชน ง. อริยชน

๔๙. ขอปฏิบัติที่พิเศษยิ่งกว่าศีล ปราภฏในศีลนั้นเอง เรียกว่า

ก. สมาธิ ข. เบญจศีล

ค. เบญจธรรม ง. อธิศีล

๕๐. ผู้ประพฤติเป็นธรรมในกิจการ ทำหน้าที่ของตนด้วยอุสาหะนั้นใด ชื่อว่ามีกัลยาณธรรมเช่นไร ?

ก. สัมมาอาชีวะ ข. เมตตา - กรุณา

ค. สหามสันโดษ ง. ความมีสัตย์